

Specialeansøgning

Region Midtjylland

Vedr. speciale: IM: Geriatri

Dato: 27. maj 2009

1 Generelle overvejelser i forhold til specialet

1.1 Generelle overvejelser over den planlagte organisering af akutområdet i forhold til specialet

Jf. hospitalsplanen, indgår geriatri i Region Midtjyllands planer for fælles akutmodtagelser enten i form af egentlig afdeling/funktion eller i form af aftaler om assistance fra andre hospitaler. Det geriatriske speciale vil således være repræsenteret på følgende matrikler:

- Regionshospitalet Randers
- Regionshospitalet Horsens
- Regionshospitalet Viborg
- Hospitalsenheden Vest (Regionshospitalet Herning)
- Århus Universitetshospital, Århus Sygehus

I sin egenskab af Center of Excellence og i overensstemmelse med visitationsretningslinjerne vil Regionshospitalet Silkeborg desuden modtage akutte, visiterede medicinske patienter med henblik på forebyggelse af uheldsmæssige indlæggelser. Geriatri i form af egentlig afdeling/funktion eller i form af aftaler om assistance fra andre hospitaler vil blive varetaget på Regionshospitalet Silkeborg på linje med hospitalerne med fælles akutmodtagelse.

På alle hospitalsenheder vil følgende specialer være repræsenteret:

- Intern medicin
- Ortopædisk kirurgi
- Kirurgi (parenkym) (På Regionshospitalet Silkeborg i form af samarbejdsaftale med Regionshospitalet Viborg)
- Anæstesiologi med intensiv afdeling niveau 2
- Diagnostisk radiologi
- Klinisk biokemi

Jf. hospitalsplanen omfatter intern medicin i de fælles akutmodtagelser på sigt og i varierende grad følgende intern medicinske specialer: Lungesygdomme, medicinsk gastroenterologi og hepatologi, endokrinologi, reumatologi, kardiologi, geriatri og infektionsmedicin.

Akutte medicinsk-geriatriske patienter udgør langt den største gruppe af de akutte geriatriske patienter. Disse modtages i dag på hospitalernes akutte medicinske modtageafsnit.

1.2 Generel beskrivelse af og overvejelser over sammenhængen i specialet på tværs af funktionsniveauer

Planlægningen af placering af de lægefaglige specialer i Region Midtjylland tager udgangspunkt i regionens akutplan og hospitalsplan. Hospitalsplanen udstikker bl.a. de overordnede linjer for beslutninger om samling af funktioner og udvikling af stærke faglige miljøer i Region Midtjylland.

Ifølge specialevejledningen er der kun hovedfunktionsniveau i geriatri. Inden for geriatrien arbejdes der bl.a. i udgående teams.

Vedrørende ”Specialiseret diagnostik og behandling af patienter med faldproblemer, herunder synkoper” varetages funktionen i dag på følgende måde:

Hospitalsenheden Vest:

Funktionen varetages i samarbejde med neurologisk afdeling eller anden relevant afdeling, f.eks. kardiologi.

Regionshospitalet Horsens:

Regionshospitalet Horsens henviser til faldklinikken på Århus Universitetshospital, Århus Sygehus.

Regionshospitalet Randers

I optageområdet for Regionshospitalet Randers varetages den primære udredning af egen læge, som herefter henviser til de relevante specialer til videre udredning.

Regionshospitalet Silkeborg

Geriatrisk team på Regionshospitalet Silkeborg varetager funktionen.

Regionshospitalet Viborg

På Regionshospitalet Viborg undersøges synkoper på medicinsk afdeling. Afdelingen ser desuden en del af de ældre med faldproblemer.

Århus Universitetshospital, Århus Sygehus

Funktionen varetages på Geriatrisk Afdeling på Århus Universitetshospital, Århus Sygehus. I samarbejde med Århus Kommune er der etableret faldklinik.

Vedrørende ”Specialiseret diagnostik og behandling af demens” varetages funktionen i dag på følgende måde:

Hospitalsenheden Vest:

Funktionen varetages i et samarbejde mellem neurologien og psykiatrien.

Regionshospitalet Horsens:

Regionshospitalet Horsens henviser til gerontogeriatrisk afsnit, Regionspsykiatrien Horsens. I sjældne tilfælde henvises til neurologisk afdeling på Århus Universitetshospital, Århus Sygehus.

Regionshospitalet Randers

I optageområdet for Regionshospitalet Randers varetages den primære udredning af egen læge, som herefter kan henvise til billeddiagnostiske undersøgelser på Regionshospitalet Randers.

Regionshospitalet Silkeborg

Geriatrisk team på Regionshospitalet Silkeborg varetager funktionen.

Regionshospitalet Viborg

Funktionen varetages på Hukommelsesklinikken, som er organisatorisk forankret i neurologisk afdeling i Viborg og fysisk placeret på regionshospitalet Skive.

Århus Universitetshospital, Århus Sygehus

Funktionen varetages på Neurologisk Afdeling på Århus Universitetshospital, Århus Sygehus.

1.3 Generel beskrivelse af og overvejelser over sammenhængen til andre specialer

Den geriatriske patient er typisk kendetegnet ved at have flere sygdomme, og derfor må den geriatriske speciallæge være i stand til at behandle sygdomme i flere organsystemer og samarbejde med andre relevante specialer. Den lægelige diagnostik og behandling kan kun foregå i tæt tværfagligt samarbejde.

Samarbejdet på hospitalet omfatter foruden andre specialer også fysio- og ergoterapeuter, socialrådgiver og diætist. Derudover samarbejdes der med praktiserende læger og kommuner.

I takt med subspecialiseringen i sundhedsvæsenet er det vigtigt, at det geriatriske speciale varetager behandlingen af de oftest mest svækkede patienter med multipatologiske problemstillinger og iværksætter en samlet behandlingsplan. Dette multifacetterede udrednings- og behandlingskoncept ligger til grund for behandling af alle de sygdomme og syndromer, som geriatrien tager sig af.

1.4 Implementering

På sigt planlægges der efter, at der vil være geriatrisk speciallægebistand i de fælles akutmodtagelser. Specialet er repræsenteret på Århus Universitetshospital, Århus Sygehus, Regionshospitalet Randers, Regionshospitalet Viborg, Regionshospitalet Horsens og Hospitalsenheden Vest.

1.5 Udvikling og fremtidsplaner

Det geriatriske speciale har udviklet sig fra at være et rent rehabiliteringsspecialie i slutningen af et indlæggelsesforløb til at være et akut/subakut speciale.

Udviklingen går i retning af, at geriatri overtager mange af den tidligere generelle medicins opgaver, når det handler om syge gamle. Det sker i takt med den stigende specialisering, og det vurderes, at geriatrien om nogle år vil være det eneste speciale (ud over akutmedicin), der har tilstrækkelig viden om og erfaring med at vurdere en multisyg gammel patient med det for gamle mennesker særlige reaktionsmønstre. Desuden vil geriatrien have mest erfaring med at koordinere mange andre specialisters indsats.

Som det fremgår ovenfor planlægges der efter at sikre geriatrisk speciallægebistand på hospitaler med fælles akutmodtagelse.

Den demografiske udvikling i retning af en større andel ældre vil medføre øget aktivitet inden for det geriatriske speciale. Dette samtidig med, at der er mangel på speciallæger i geriatri.

2 Specialets hovedfunktionsniveau

2.1 Generel beskrivelse af og overvejelser over den planlagte organisering af hovedfunktionerne i specialet

Jf. afsnit 1.1 vil det geriatriske speciale være repræsenteret på de fem hospitaler med fælles akutmodtagelse og på Regionshospitalet Silkeborg, enten i form af egentlig afdeling/funktion eller i form af aftaler om assistance fra andre hospitaler

I Århus er geriatrien en selvstændig afdeling, mens geriatrien på de øvrige hospitaler indgår i de medicinske afdelinger.

Faldudredning er samlet på Faldklinikken på Århus Universitetshospital, Århus Sygehus.

Udredning af demens foregår primært i neurologisk/gerontopsykiatrisk regi i demensklinikkerne. Geriatrien samarbejder med demensklinikkerne i det omfang, at geriatrien ikke selv kan foretage udredning.

2.2 Generel beskrivelse og overvejelser over opfyldelsen af anbefalinger til varetagelsen af hovedfunktioner i specialet

Hospitalerne i Region Midtjylland lever op til anbefalingerne til varetagelse af hovedfunktioner i geriatri med følgende bemærkninger:

Umiddelbar assistance sikres gennem de fælles akutmodtagelser. IM: geriatri vil i Region Midtjylland blive varetaget på hospitaler med fælles akutmodtagelse, hvor intern medicin (bredt) er repræsenteret, jf. afsnit 1.1.

Telefonisk rådgivning fra speciallæge i geriatri sikres internt på hospitalerne eller ved kontakt til Århus Universitetshospital, Århus Sygehus.

Samarbejde med andre specialer sikres gennem:

- Fælles akutmodtagelser
- Samarbejde internt på hospitalet udenom den fælles akutmodtagelse
- Samarbejde på tværs af hospitaler for specialer der ikke er repræsenteret på hospitalet.

Det er Region Midtjyllands opfattelse, at der bør være geriatri på alle de fem hospitaler med fælles akutmodtagelse samt Regionshospitalet Silkeborg. Dette udfordres af et rekrutteringsproblem.

2.3 Eventuelt vedr. hovedfunktioner i specialet

3 Specialets regionsfunktionsniveau

3.1 Overvejelser over den planlagte organisering af regionsfunktionerne i specialet

Der er ingen regionsfunktioner i specialet.

4 Specialets højt specialiserede niveau

4.1 Overvejelser over den planlagte organisering af højt specialiserede funktioner i specialet

Der er ingen højt specialiserede funktioner i specialet.